

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoPno/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121204129
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121204129.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačēja a členiek senátu JUDr. Kataríny Slováčekovej a JUDr. Ľuboslavy Vankovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. T., nar. XX. H. XXXX, bytom ako matka, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, Jarmočná 3, dieťa rodičov: matka - G. T., nar. X. J. XXXX, bytom E. XXX/X, S., zastúpená: JUDr. Barbora Petrovič, advokátka so sídlom Hlavná 44, Trnava, a otec - Y. K., nar. XX. H. XXXX, bytom L. Q. XX, F. - T., zastúpený: Mgr. Jaroslava Krajčovičová Šoková, advokátka, so sídlom SNP 10, Hlohovec, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia počas odvolacieho konania, takto

rozhodol:

Do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17Pc/15/2021 súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou Z. za prítomnosti matky, resp. osoby určenej matkou maloletej, každý týždeň v stredu od 16:30 hod. do 18:30 hod. a v sobotu od 16:30 hod. do 18:30 hod.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava rozsudkom zo dňa 16. marca 2022, č.k. 17Pc/15/2021-127 výrokom I. návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol; výrokom II. konanie v časti určenia otcovstva k maloletej Z. zastavil; výrokom III. maloletú Z. zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom obidvaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach; výrokom IV. otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej Z. výživným v sume 100 eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 14. júla 2021; výrokom V. povolil otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 14. júla 2021 do 31. marca 2022 na maloletú Z. v sume 858 eur otcovi zaplatiť v splátkach po 25 eur mesačne, spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia; výrokom VI. určil styk otca s maloletou tak, že je oprávnený stretávať sa s ňou za prítomnosti matky, resp. osoby určenej matkou maloletej, každý týždeň v stredu od 16:30 hod. do 18:30 hod. a v sobotu od 16:30 hod. do 18:30 hod. a výrokom VII. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej, pričom vec ešte nie je predložená odvolaciemu súdu na rozhodnutie o jej odvolaní.

3. Počas odvolacieho konania podal otec maloletej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého by bol otec oprávnený stretávať sa s ňou za prítomnosti matky, resp. osoby určenej matkou maloletej, každý týždeň v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. a v sobotu od 16.30 hod. do 18.30 hod. V návrhu uviedol, že matka podala voči vyššie uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie aj čo do úpravy styku, pričom prvoinštančný súd takmer po ôsmich mesiacoch od podania návrhu upravil rodičovské práva k maloletej a matka mu napriek tomu bráni v stretávaní sa s maloletou

a naopak sa domáha v rámci podaného odvolania voči vyššie citovanému rozsudku súdu prvej inštancie súdneho zákazu jeho stretávania sa s maloletou. Aktuálna situácia je taká, že sa s maloletou nestretáva z dôvodov na strane matky od mesiaca jún 2021, t.j. takmer jedenásť mesiacov. Otec zdôraznil, že matka maloletej spolu so svojou matkou naňho podávali účelové trestné oznámenia, snažia sa ho v očiach súdu očierniť a zamedziť mu tak stretávanie sa s maloletou Z.. Neexistujú žiadne objektívne dôvody na to, aby mu bol uložený zákaz priblíženia, resp. zákaz styku, teda aby mu nebolo umožnené stretávať sa so svojou dcérou. Taktiež poukázal na tú skutočnosť, že Krajský súd v Trnave uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 5. januára 2021, č. k. 37C/62/2021-55 zrušil, pričom doposiaľ nebol, napriek snahe matky, v žiadnej trestnej veci ani priestupkovej veci akokoľvek riešený a už vôbec nie obvinený. Podotkol, že so svojím synom má veľmi dobrý vzťah, denne sa s ním vída, participuje na jeho výchove a výžive, vozí, resp. vyzdvihuje maloletého zo školy /1. ročník ZŠ/, trávi s ním veľa času. Má záujem o rovnakú participáciu na výchove a výžive aj svojej maloletej dcéry Izabel, ktorú od narodenia kočikoval, trávil s ňou čas, denne sa zaujímal o jej vývoj, bohužiaľ bránením zo strany matky svoju maloletú dcéru už takmer rok nevidel, pričom tak dlhá doba je u maloletého dieťaťa veľmi zásadná v budovaní a udržaní bezpečnej vzťahovej väzby s druhým rodičom.

4. Matka odvolanie, čo do výroku VI. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bol upravený styk otca s maloletou odôvodnila tým, že má z otca strach, nie je spôsobilá sa s ním kontaktovať a už vôbec nie osobne, je traumatizovaná z prežitých udalostí s ním, preto považuje úpravu styku v jej prítomnosti za úpravu nevykonateľnú, napokon spôsobujúcu jej príkorie a možnú ďalšiu traumatizáciu. Súdu signalizovala dôvodné podozrenie, že otec užíva návykové omamné látky, a to dlhodobo. K uvedenému predložila viacero listinných dôkazov (vrátane správ, v ktorých otec uznáva kontakt s omamnými látkami), na ktoré v tejto súvislosti poukazuje. V konaní trvala na tom, aby bola prípadná závislosť otca vyšetrená odborným lekárom, má sa jednať o adiktológa, takže nie iba psychiatra vo všeobecnosti. Otec síce navštívil MUDr. T., odborníka na závislosti, pričom však u tohto sa komplexnému vyšetreniu nepodrobil, lebo toto malo trvať mesiace, napokon za viac ako päť mesiacov nepredložil požadované testy a tieto predložil tesne pred pojednávaním, a to nie v rozsahu, ktorý sa požadoval. Marihuana sa podľa údajov dostupných z internetu drží iba niekoľko hodín v slinách a pervitín v slinách iba do piatich dní. Otec mal absolvovať relevantné testy, z krvi a z vlasov a predložiť komplexné posúdenie jeho možnej závislosti od adiktológa, ktorého by určil súd. Takýto dôkaz otec nepredložil a dá sa povedať, že obišiel povinnosť mu uloženú súdom. Jednorazový test zo slín nie je regulárnym a dostačujúcim dôkazom v tak vážnej záležitosti ako je bezpečnosť maloletého dieťaťa, nehovoriac o bezbrannom batoliatku, preto trvá na tom, že nie je možné styk otca s maloletou bez vyvrátenia dôvodných pochybností o požívaní omamných látok, upravovať. S ohľadom na fotografie zdevastovaného bytu, ktorý otec užíval uviedla, že v tomto byte býval preukázateľne otec, pretože to vyplýva z materiálu MÚ Hlohovec, kde je uvedené, že otec žiada o zotrvanie v nájomnom byte, tým otec uznal užívanie bytu. Osoba, ktorá ničí takýmto spôsobom zariadenie, sama sa doznáva k užívaniu návykových látok (aj v správach, ktoré predložili), sama píše správy matke s vulgárnym obsahom a vyhrázaním vo vysokej periodicite, je hrozbou pre maloleté dieťa, čo do zodpovedného prístupu a zabezpečenia ochrany dieťaťa v tak v útlom veku ako je maloletá Z., ktorá bude mať v júli dva roky. V trestnom konaní (v ktorom je podozrivý z trestnej činnosti otec) bol vypracovaný znalecký posudok, ktorého časti záveru prikladá. Z týchto záverov vyplýva, že výpoveď matky je možné hodnotiť ako pravdivú, tiež je z týchto záverov zrejmé, že udalosti, ktoré matka prežila s otcom mohli u matky potencovať úzkosť, depresívne ladenie a neurotické tendencie. Tiež znalkyňa potvrdila strach matky z otca. Z uvedeného vyplýva potencionálna nebezpečnosť otca pre dieťa. Maloletá je predčasne narodená, je v starostlivosti neurológa, je citlivá na stresové situácie a je vylúčené, aby bola vystavovaná stresovým záťažiam. Pozoruhodným je aj to, že otec na pojednávaní dňa 16. marca 2022 odmietol odpovedať na otázku, či niekedy užil drogy. Priložila čestné vyhlásenie svojej matky M. J. J. T. zo dňa 23. marca 2022, v ktorom sú uvedené viaceré skutočnosti, ktoré utvrdzujú v dôvodnom podozrení o zneužívaní omamných látok otcom. Za danej situácie má za to, že kontakt otca s maloletou nie je žiadúci a ani vhodný, a to berúc na zreteľ najlepší záujem maloletej a zamedzenie možnej neurotizácie alebo traumatizácie maloletej, preto navrhla styk otca s maloletou zakázať, pretože dôvodné podozrenia o možnej hrozbe otca vo vzťahu k maloletej, neboli vyvrátené a aj naďalej pretrvávajú.

5. Súd prvej inštancie odôvodnil rozsudok čo do výroku VI. (bod. 26., 27. a 28. rozsudku súdu prvej inštancie), voči ktorému podala matka odvolanie tým, že otcovi nie je možné odprieť aj naďalej realizáciu styku s maloletou dcérou len na základe údajného užívania návykových látok a alkoholu, resp. agresívneho jeho správania sa k matke maloletej ktoré je preukazované nateraz len podanými trestnými oznámeniami, resp. rozhodnutím o neodkladnom opatrení v civilnom konaní, ktoré doposiaľ

nie je právoplatné. Zo strany otca nebolo voči maloletej preukázané žiadne také správanie, ktorým by otec maloletej ubližoval, matka nepopierala tvrdenia otca o tom, že do ich rozchodu sa o maloletú vedel postarať, resp. sa vedel postarať o svojho staršieho syna, neuvádzala také správanie otca, ktorým by maloletej niekedy ubližoval. Neodkladným opatrením bola uložená otcovi povinnosť nevstupovať na miesto, kde býva matka s maloletou, rovnako nepribližovať sa k matke na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov, avšak neodkladné opatrenie nie je doposiaľ právoplatné, pričom v časti priblíženia sa k maloletej bolo zamietnuté, a to práve z dôvodu neosvedčenia danosti uvedeného nároku s poukazom na skutočnosť, že zákaz priblíženia sa k dieťaťu, resp. zákaz styku s maloletým dieťaťom je krajným riešením a predstavuje tak výrazný zásah do rodičovských práv a je obmedzením rodičovských práv, pristúpiť k takémuto kroku je možné len pri splnení podmienky záujmu maloletého dieťaťa, pričom ani v tomto konaní nebolo preukázané také správanie otca, ktoré by úplný zákaz styku odôvodňovalo. Dokonca aj pri zákaze približovať sa k žalobkyni na vzdialenosť kratšiu ako 10 metrov súd stanovil výnimku pre prípad realizácie styku s maloletou dcérou. Je zrejmé, že komunikácia otca osvedčená formou sms-správ, je pomerne vulgárna a agresívna, avšak je adresovaná výlučne na matku, rovnako fotografie rozhádzaného a zdevastovaného bytu nie sú dôkazom vzťahu otca k maloletému dieťaťu. Rozsah styku 2x týždenne po 2 hodiny, a to za prítomnosti matky, resp. osoby určenej matkou maloletej, považuje súd prvej inštancie za danej situácie za potrebný a zároveň vhodný aj s prihliadnutím na dlhší čas nerealizácie styku. Otec súdu predložil doklad od psychiatra MUDr. X. F. preukazujúci negatívny výsledok závislosti od psychotropných látok, na základe podrobenia sa multidrogovému testu zo slín. Aj keď zástupkyňa matky uvedený test namietala a požadovala vykonanie komplexného vyšetrenia a testu z krvi a vlasov, súd na účely takto stanoveného styku s maloletou, navyše v prítomnosti matky, resp. osoby určenej matkou maloletej, považoval potvrdenie odborného lekára preukazujúce negatívny výsledok závislosti od psychotropných látok na tento účel za postačujúci. Zároveň prvoinštančný súd konštatoval, že je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa budovanie vzťahu s druhým rodičom a aj jeho prípadné postupné rozširovanie do budúcnosti. Je tak zrejmé, že predstavy oboch rodičov ohľadne styku sú odlišné, pričom nebolo možné nájsť kompromis, o ktorý sa súd pokúšal, preto k uzatvoreniu rodičovskej dohody nakoniec nedošlo, preto rozhodol autoritatívne. Vychádzal predovšetkým zo stavu, že styk s maloletou sa aktuálne nerealizuje takmer rok, čo bolo treba napraviť, preto stretávanie sa maloletej nateraz v pomerne zúženej miere a za prítomnosti matky, resp. ňou určenej osoby. Realizácia takto stanoveného styku je predpokladom na jeho ďalšie prípadné rozšírenie, pokiaľ sa samozrejme na strane otca nepreukážu matkou namietané skutočnosti, ktoré by boli v rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Je samozrejmé, že nevyhnutná je spolupráca oboch rodičov, a teda je len na nich, vyhýbať sa deštruktívnej a konfrontačnej komunikácii, aby to maloletú zaťažovalo minimálne, a to aj vzhľadom na matkou namietané zdravotné problémy a jej citlivosť na stresové situácie. Je potrebné napomáhať vybudovať maloletému dieťaťu k otcovi pevný vzťah, k čomu môže významne prispieť matka, tým že patrične maloleté dieťa na stretnutia pripraví, bude ho v kontakte s otcom podporovať, motivovať.

6. Podľa § 362 zák. č. 160/2015 Z. z. C.s.p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. V zmysle § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. V zmysle § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

11. Podľa článku 5 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným

postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. V prejednávanej veci v konaní vo veci samej (vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17Pc/15/2021) súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 16. marca 2022, ktorým okrem iného výrokom VI. určil styk otca s maloletou tak, že je oprávnený stretávať sa s ňou za prítomnosti matky, resp. osoby určenej matkou maloletej, každý týždeň v stredu od 16:30 hod. do 18:30 hod. a v sobotu od 16:30 hod. do 18:30 hod. Ako vyplýva z odôvodnenia uvedeného rozsudku, vyhodnotením vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je daný dôvod na zákaz styku otca s maloletou. V dôsledku náročných negatívnych životných udalostí došlo síce na strane otca k excesu v jeho správaní, treba uviesť, že z jeho strany nebolo voči maloletej preukázané žiadne také správanie, ktorým by jej otec ubližoval, pričom samotná matka nepopierala jeho tvrdenia o tom, že do ich rozchodu sa o maloletú vedel postarať, resp. sa vedel postarať o svojho staršieho syna.

13. Styk otca s maloletou Izabelou bol, krátko pred týmto rozhodnutím odvolacieho súdu, upravený vyššie citovaným rozsudkom súdu prvej inštancie, pričom odvolací súd nezistil po jeho vyhlásení do vydania rozhodnutia odvolacieho súdu žiadne skutočnosti, s ktorými by sa nebol býval vyporiadal súd prvej inštancie, ktoré by odôvodňovali uloženie neodkladným opatrením otcovi zákazu styku, naopak má odvolací súd za to, a tu sa stotožňuje s dôvodmi, ktoré uviedol v odvolaní otec, že matka sa nesnaží vytvárať mu podmienky, aby sa s dcérou stretával, ale práve naopak, animozity matky vo vzťahu k otcovi vytvárajú to, že už takmer rok sa nestretol so svojou dcérou. Maloletá má právo byť vychovávaná svojimi rodičmi a zároveň každý rodič má právo podieľať sa na výchove svojho maloletého dieťaťa, pričom prípadná absencia alebo nedostatok ich stykov do skončenia konania vo veci samej by mohla viesť k citovému odcudzeniu, ktoré sa neskôr iba ťažko napravnúje.

14. Odvolací súd na základe zisteného skutkového i právneho stavu dospel k záveru, že sú dané dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, keď si to nepochybne vyžaduje naliehavosť situácie, pričom obmedzil účinky neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

15. O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, keďže toto patrí až konečnému rozhodnutiu (§ 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.).

16. K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Súd poučuje strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).